

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

Quo pacto quisque in continuo timore perseuerare debeat. Capvt 15.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

Etus es. Animaduerte igitur quā sit Deo grā
ta hęc animi humilitas. Et tamen tanta sit
huius dignitas, rarissimos tamen offendas
qui ad eius abyssum possint aut velint pene
trare, quū tamen quisq; tantas habeat sese
deſcendi occasiones. Nam si calamitosum
hoc nostrū corpusculū contēplemur, innu-
mera penē nobis exhibebit humilitatis inci-
tamenta. Quapropter benedictus ille pa-
triarcha Abraham magnam cum humilita-
te ita Dominum appellabat: Loquar ad
Dominū meū, quū sim puluis & cinis. Quin
& ipsa anima nostra infelicis huius & cor-
rupti corporis mole circumdata, tot est cor-
ruptelis & pravis affectibus vitiata, & ob-
noxia, vt vix boni quippiam operemur ci-
tra magnum negocium, & id plerunq; ad-
modum imperfectè, ob quasdam transuer-
sim incidentes corruptelas.

Gen. 18. d.

Ro. 11. c.
Gen. 18. d.

Quo pacto quisque in continuo timore perseverare
debeat.

G A P V T 15.

AD dictam autē virtutem parandam, 4. admi.
pro foelici bonæ vitæ progressu, con-
tinuus ille timor filialis non medio-
cre præstabit adiumentum. Cum me-
tu inquit apostolus, & tremore vestram
D iij salutem

Phil. 2. b.

DE SPIRITVALIS VITAR

salutem operamini. Nam quantūuis sit quis
 sanctimonia p̄ditus, ob id tamē neutiquā
 debet efferri, sed potius per timorem humi
 liari, illud secum reputans quod dominus
 nonnullos ruere permiserit etiam se multo
 sanctiores. Quinimo & summam illū cœ
 lestium angelorū Luciferum, cū infelici gre
 ge suo, in barathri abyssum dedit p̄cipitē,
 quomodo nimiū sibi placebat, & ob naturę
 quā acceperat nobilitatē efferebatur. Simi
 liter & infelix ille Iudas de numero corrui
 xij. apostolorum. Atq; hinc est quod nos ad
 hortetur apostolus, ita dicens: Noli altū sa
 pere, sed time. Et si p̄occupatus fuerit ho
 mo in aliquo delicto, vos qui spirituales
 estis huiusmodi instruite in spiritu lenitatis,
 considerās te ipsum ne & tu tenteris. Vnde
 & theologus quidā nomine Climacus. Ne
 inquit tibi persuadeas, ad statū te peruenisse
 consummatę sanctitudinis, priusquā supre
 mā illam summi iudicis acceperis sententiā:
 nec tibi abūde probus videare, donec te ab
 hædis videris separatum, & inter Dei oues
 collocatū in supremo iudicio. Quid enim
 procliuius faciliusq; quam in aliquod ruere
 peccatū? Et cuiusnā rei incertior est homo
 quā future gratiæ & glorię Dei? Nā tametsi
 quis p̄pmodū exploratū habere possit q̄s
 modo

Ro. II. c.
Gal. 6. a

Climacus.

IMPEDIMENTIS ET ADIVMENTIS 28
modo sit : at quis tandem futurus sit nullus
omnino, nisi forte diuina oracula potest pre
nosse. Quapropter sapiens non vno in loco
hunc timorem multis nobis encomijs com-
mendat. Quam magnus inquit qui inuenit Eccl. 25. b.
sapientiam & scientiam: sed non est super ti-
mentem dominum. Nam qui sine timore
est non poterit iustificari. Rursus alias. Da Eccl. 1. c.
locum timori altissimi, quia omnis sapien-
tia timor Dei. Item, Si non in timore domi Eccl. 19. c.
ni tenueris te instanter, cito subuertetur do- ibid. 27. b.
mus tua. Hic autem timor nō aliud est quā
humilis quædam sedulitas, seu sedula humi-
litas, quæ hominem nunquam finit interqui-
escere, aut virtute aliqua seu vita contentū
esse, sed iugiter extimulat vt indies & seip-
so melior & Deo reddatur acceptior. Quē
admodum enim præmium cui comparan-
do desudamus nullo fine terminatur: & quē
admodum diuina ipsa veritas & maiestas
quā incessabili veneratione adoramus, nul-
lo potest tempore deficere: ita qui Deū me-
tuunt, nunquam cessant deo reddi obsequē-
tiores, & in diuino amore cōsummatiores.
Vnde sapiens, Non impediaris inquit ora-
re semper, & ne veteris vsq; ad mortem iu- Eccl. 2. c.
stificari, quoniam merces Dei manet in æter-
num. Vtinam istiusmodi sedulo meditare-
mur: pu-

DE SPIRITVALIS VITAE.

mur: puta quantus & quam infinite bonus sit is cui inseruimus: quam ingens premium sit ob quod famulamur, quam simus impares & indigni tanti Domini seruitio: quam facile possimus ab ipsius diuelli obsequio, quam seuera sit Dei iustitia, maximè quum vix iustum saluari testetur beatus Petrus apostolus, deniq; quam inscrutabilia sint abyssus ipsius iudicia, dicente Dauide. Terribilis in consilijs super filios hominum, haud dubium, quin humilia semper de nobis sentiremus, nec vnquam nobis videremur condignum Deo prestare obsequium. Nam vt donemus nonnullos exiguis meritis coelestia regna adeptos, vt sunt qui tota vita improbè transacta, ingruente iam morte resipiscētes pœnitentiam egere, & si qui sunt alij, rara tamen hæc gratia est. Quæ enim coacta est, raro est sincera pœnitētia, & quæ se ra, raro vera, p̄pterea quod raro à sincero p̄ficiscatur amore. Nemo igitur sibi imponat. Magis intuetur Deus corda quam opera: & ab alijs plus, ab alijs exiget minus, iuxta donorum, quæ alijs vberius, alijs parcius elargitus est rationem. Vbi enim abundantio rem fecerit sementem, ibi & abundantio rem requirit messem, & cui plus donauerit, plus etiã ab illo postulabit. Præterea quo quis

Psal. 65.

IMPEDIMENTIS ET ADIVMENTIS 29
quīs vitæ sanctimonia præstantior est, eo si
bi magis debet metuere, sciens quod anti-
quus hostis sanctimonia maiores, maiorib.
etiã aggrediatur viribus, & maiori in illos
abutatur calliditate. Et Dominus ipse iuxta
rationem armorum certamina dare consue-
uit tentationum. Ad hæc, via vitæ angusta
quædã semita est, in qua proclivis & facilis
sit vacillatio, vt magna sit opus circumspe-
ctione. Deniq; tempus vitæ breue est, mor-
tis incertum. Quare summa sibi quisque cu-
ra prospiciat, & præsentiam die tanquam
suprema (vt esse potest) vtatur. Vnde Ber-
nardus. In veritate inquit didici, nihil æquè
efficax esse ad gratiam promerendam, reti-
nendam, recuperandam, quam si omni tem-
pore coram Deo inueniaris non altum sape-
re, sed timere. Itaq; si gratia Dei destitutus
es, equũ est vt paueas, quoniam non minori
pates discrimini, quam is qui nudus inter ar-
matus in se hostes constitutus est. Quod si
igif absentem gratia sollicitus es vt ea potia-
ris, etiam potius cum timore aduigila vt ea
dẽ rectè vtaris, time ne male pereat, aut ne
nõ digne opereris ex ea. Tertio si te gratia
rursus priuatũ dephēdis, eoq; solito tepidio-
rẽ, & ad virtutem sequirem, atq; adeo ad
vitia proniorem, metue etiam tunc, & puta
aliquid

Ber. in Cass.
161. 546

Ber. ibidem

Ber. ibid.
Ioh. 5.
 aliquid subesse noxæ, quæ oculis diuinæ di-
 spliceat maiestatis, causamq; diligētius per-
 scrutare, ob quam tibi Deus infensus sit: ac
 deinde deprehensæ noxæ sedulo aduersās,
 eandem portam repete per quam es egres-
 sus, iam si gratia propitiata redierit, multo
 amplius tunc timendum, ne forte cōtingat
 reciduum pati, iuxta illud in euangelio, Ec-
 ce sanus factus es, vade & amplius noli pec-
 care, ne aliquid deterius tibi contingat.

Quod opera nostra ardenti debeant fieri amore.

CAPVT XVI.

**Bona in spe
 cu dif. c. 2.**
SUmmè etiam necessarium ad profectū
 virtutum, ne quid oscitanter aut tepidè
 facias: sed siue a malo temet retrahas, siue
 ue boni quippiam aggrediaris, ardenti id fa-
 cias animo: nam ita reddetur opus tuū gra-
 tius Deo, & multæ bonarum affectionum
 scintillæ in ingentem tandem excrescent i-
 gnem, qui cæteros õnes affectus prauos de-
 uoret & consumat, iuxta illud sapientis cu-
 iusdam: Ollæ feruenti muscæ non incidet.
 Qui autē tepidus & remissus est, veluti ro-
 ta est molendini, quæ tamen continuo ver-
 tatur, a loco tamen suo non digreditur: ita
 & is quoniam vsu magis quam amore bene-
 facit, nullum facit in virtutibus progressū.
 At qui ardenti affectu fertur in dei obsequi-
 um, indies